

Številka: 007-46/2012/

Datum: 20.8.2012

Veterinarska uprava republike Slovenije
Sektor za zdravstveno varstvo in zaščito živali
Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaščiti živali

ZVEZA: Vaš dopis in gradivo z dne 16.8.2012

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec v skladu z 48. členom Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) posreduje pripombe in predloge na določila Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaščiti živali (v nadaljevanju: predlog novele ZZZiv) z vidika varstva osebnih podatkov.

K 3. členu predloga novele ZZZiv

Z določilom se spreminja 6. člen veljavnega ZZZiv. Tako se v novem VI. odstavku kot uporabniki podatkov iz centralnega registra psov dodajajo prekrškovni organi, v zadnjem stavku pa se dodaja možnost povezave med centralnim registrom prebivalstva in centralnim registrom psov in pa sklic na zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Pooblaščenec najprej poudarja, da je izrecno uvrščanje prekrškovnih organov med uporabnike podatkov centralnega registra psov nepotrebno in nesistemsko. Vsi upravljavci zbirk osebnih podatkov so namreč po IV. odstavku 45. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/2011 – UPB8) dolžni sodišču in prekrškovnim organom v postopku o prekršku brezplačno posredovati osebne podatke, ki so potrebni za ugotovitev dejstev v zvezi s postopkom in za izvršitev sankcij. Pooblastila za pridobitev osebnih podatkov so torej enotno urejena za vse prekrškovne organe v državi in ni najti nobenega razloga, da se za prekrškovne organe po ZZZiv urejajo drugače. Pooblaščenec zato predlaga, da se dostavek »in pristojni prekrškovni organi« iz VI. odstavka 3. člena predloga novele ZZZiv izpusti.

Prav tako iz obrazložitve k spremembi ni mogoče ugotoviti, zakaj je potrebna povezava zbirk centralnega registra prebivalstva in centralnega registra psov. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo lahko osebne podatke lastnika pridobi z neposrednim dostopom do centralnega registra prebivalstva. Kot že navedeno ni nikjer pojasnjeno, zakaj neposredni vpogled ne zadošča in je zbirke treba povezati. Ker za takšno ravnanje ni videti nobene utemeljene potrebe, Pooblaščenec predlaga, da se dostavek »ali s povezavo med centralnim registrom prebivalstva in centralnim registrom psov« izpusti.

VI. odstavek se zaključuje z odrejanjem namenov, za katere je dopustno obdelovati osebne podatke lastnikov psov, tako da določa: »in jih lahko vpogleda, prepíše ali izpiše, ter nadalje obdeluje v postopkih po tem zakonu, po zakonu, ki ureja veterinarska merila skladnosti in po zakonu, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Sklic na zakon o varstvu osebnih podatkov kot na zakon, ki odreja namene za obdelavo osebnih podatkov, ni najbolj primeren. ZVOP-1 je namreč na področju varstva osebnih podatkov t.i. sistemski zakon, ki postavlja (le) splošna pravila. Če gre za obdelavo osebnih podatkov v javnem sektorju (kamor bi uvrstili veterinarsko upravo, veterinarske organizacije...) pa velja, da mora pravni temelj vključno z dopustnimi nameni obdelave osebnih

podatkov določiti področni zakon. Sklic na ZVOP-1 pa ne prinaša dodane vrednosti – ne pojasnjuje naslovniku specifičnih namenov, za doseg katerih je na področju varstva živali dopustno obdelovati osebne podatke. Pooblaščenec zaradi navedenega predlaga, da se dostavek »in po zakonu, ki ureja varstvo osebnih podatkov« izpusti.

Predlagani 3. člen novele ZZZiv v IV. odstavku določa, da je lahko v centralni register psov kot lastniki psa vpisana le oseba, ki je dopolnila 18 let, v VII. Pa pooblastilo za predpis pogojev izvajanja IV. člena daje ministru, pristojnemu za veterinarstvo. Na tem mestu Pooblaščenec poudarja, da mora po 38. členu Ustave RS zbiranje, obdelovanje, namen uporabe, nadzor in varstvo tajnosti osebnih podatkov določati zakon (op.: torej ne podzakonski predpis). Ker torej pooblastilo ministru, kot se zdi, vključuje tudi določanje načina preverjanja polnoletnosti (ta se, mimogrede, da razbrati že iz EMŠO lastnika psa) Pooblaščenec predlaga, da se ta določi v zakonu. Za to zadošča že npr. stavek, da se »starost lastnika ugotavlja z vpogledom v osebni dokument«.

K 5. členu predloga novele ZZZiv

Člen uvaja evidenco oseb, pravnomočno obsojenih zaradi kaznivega dejanja mučenja živali in te osebe izključuje od skrbništva živali do izbrisa obsodbe. Iz obrazložitve k členu izhaja, da gre za odgovor na zahteve civilne družbe, ki je pogosto zahtevala prepoved lastništva živali obsojenim mučiteljem.

Pooblaščenec se do same vsebinske rešitve – prepovedi skrbništva nad živalmi osebam, ki so bile obsojene zaradi mučenja živali – sicer ne opredeljuje, poudarja pa, da je vprašljiva primernost/učinkovitost izvedbe, saj ta predvideva vodenje evidence obsojenih mučiteljev živali pri upravnem organu, pristojnem za veterinarstvo, čeprav ni mogoče ugotoviti, kako bo (zgolj) vodenje te evidence (s podatki o osebnem imenu, datumu rojstva, naslovu stalnega prebivališča, datumu pravnomočnosti obsodbe in datumu brisanja obsodbe) preprečilo dejansko skrbništvo nad živalmi osebam iz evidence.

Skrbnik živali je po prvi točki 5. člena ZZZiv oseba, ki ima žival v lasti ali oskrbi in odgovarja za ustrezno rejo, ravnanje, oskrbo in prevoz živali ter imetnik objektov za rejo, trženje, prevoz, zakol, nego in prireditve z živalmi. Skrbnik živali odgovarja tudi za delo in ravnanje oskrbovalcev svojih živali ali živali, ki jih ima v oskrbi. Skrbnik živali, ki so zapuščene, je imetnik zavetišča oziroma občina, če ni zagotovila zavetišča. Če torej skrbnik živali ni zavetišče (oziroma občina), se njegova identiteta (kadar je to potrebno zaradi zaščite živali) ugotavlja v vsakem posamičnem primeru posebej (43. člen ZZZiv). Vprašanje je torej, kako bo tisti, ki žival oddaja, vedel, ali bo zanj dejansko skrbel obsojeni mučitelj. Pooblaščenec meni, da je določba kljub temu, da zasleduje legitimen namen v praksi neizvedljiva in je zato tudi vodenje dela kazenske evidence pri upravnem organu, pristojnem za veterinarstvo, nepotrebno – zato naj se tretji odstavek predlaganega novega 10. člena izpusti.

Morda bi kazalo razmisliti o tem, da se skrbništvo nad živaljo s strani obsojenega mučitelja živali – ko pravne posledice obsodbe še trajajo - šteje za prekršek (tudi, če ta z živaljo skrbno ravna). V takšnih primerih bi prekrškovni organ podatek o morebitni kaznovanosti lahko pridobil v samem prekrškovnem postopku in ukrepal z izrekom ukrepov ali sankcij.

K 17. členu predloga novele ZZZiv

Člen imetniku zavetišča nalaga vodenje štirih novih evidenc z osebnimi podatki:

- Evidenco o pogrešanih živalih (osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča in telefonsko številko oziroma naslov elektronske pošte lastnika);
- Evidenco o prejetih prijavih zapuščenih živali (osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča, telefonsko številko prijavitelja);
- Evidenco o sprejemu živali (osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča, telefonsko številko ali naslov elektronske pošte najditelja ali lastnika, ki žival predaja zavetišču ter izjavo o prenosu lastninske pravice živali);

- Evidenco o vrnitvi živali njihovim skrbnikom, oddaji živali novim skrbnikom oziroma vrnitvi v okolje (osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča, telefonsko številko ali naslov elektronske pošte skrbnika sli novega lastnika).

Štiri nove evidence bomo bistveno povečale obdelavo osebnih podatkov v zavetiščih in povečale tveganja v zvezi z varstvom in zavarovanjem osebnih podatkov, zato je nujno preveriti, ali je vodenje teh osebnih podatkov resnično nujno za dosego namena, koliko časa morajo zavetišča hraniti podatke v evidencah in kdo jih lahko uporablja.

Pooblaščenec ugotavlja, da na izpostavljena vprašanja ni mogoče najti odgovorov v obrazložitvi k 17. členu predloga novele, saj se ta novih evidenc sploh ne dotika. V predlogu je najbolj očitna popolna odsotnost določitve namenom vzpostavitve in vodenja evidenc ter obdelave osebnih podatkov v njih – to bistveno pomanjkljivost mora predlagatelj odpraviti, da bi dosegel skladnost zakonske ureditve z ustavo. Šele po določitvi namenov vsake od štirih novih evidenc bo mogoče presoditi, ali je njihova vzpostavitev res nujna za dosego cilja in ali so vse vrste podatkov, ki naj bi se vodile njih, primerne in potrebne.

Prav tako mora predlagatelj določiti roke hrambe podatkov in pa upravičene uporabnike teh podatkov (kolikor to niso zgolj prekrškovni, inšpekcijski organi ali drugi upravni ali sodni organi, za katere pooblastila za obdelavo osebnih podatkov ureja že zakon, ki ureja določen postopek).

K 18. členu predloga novele ZZZiv

Predlagani člen zakona uvaja pravico lokalnih skupnosti, da predpišejo občinsko takso z namenom izvajanja navedenih dejavnosti za izboljšanje dobrobiti hišnih in zapuščenih živali na svojem ozemlju. Ne glede na dejstvo, da bo vsaka občina vprašanje pristojbine lahko uredila nekoliko drugače (krog zavezancev, višina takse...), pa opozarjamo, da bo ob izvajanju odlokov neizogibno nastala zbirka osebnih podatkov. Pooblaščenec ponovno opozarja na 38. člen Ustave RS in potrebo po urejanju obdelave osebnih podatkov z zakonom. Tako predlagamo, da vsebino evidence o pristojbini za dobrobit hišnih in zapuščenih živali določi zakon. Npr. evidenca vsebuje osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča zavezanca, njegovo davčno številko (gre namreč za obliko davka), višino odmerjene pristojbine, datum plačila.

Po prepričanju Pooblaščenca prepuščanje določitve vsebine evidence vsaki posamezni občini ni v skladu z Ustavo RS.

Lep pozdrav,

Informacijski pooblaščenec:
Nataša Pirc Musar, univ. dipl. prav.,
pooblaščenka